

Täytäntöönpanosäädös, luettelon kohta 1. Juomavesi – EU:ssa sallittujen lähtöaineiden, koostumusten ja ainesosien luetteloiden laatiminen

Asetusluonnoksen metallisten materiaalien positiivilistalla ei ole mukana Suomessa mahdollisia messinkiseoksia. Suomen veden laadun vuoksi kansalliset säädökset edellyttävät sinkinkadon kestävien metalliseosten käyttämistä. Tässä kaikkia jäsenvaltioita koskevassa säädöksessä on varmistettava se, että jokaisessa jäsenmaassa voidaan noudattaa säädöstä ilman ristiriitaa jäsenvaltion omien säädösten kanssa. Lisäksi vapaan kilpailun periaatteiden mukaisesti tarjolla olisi oltava vaihtoehtoisia ratkaisuja sinkinkadon kestävien tuotteiden valmistamiseen.

Sinkinkadonkestävyys on toteutettu käyttämällä pieniä määriä lyijyä sisältäviä messinkiseoksia vesilaitteistoasennuksissa. Komission näkemyksen, jonka mm. Suomi ja Ruotsi ovat kiistäneet, mukaan materiaaleista liukenee veteen liikaa lyijyä. Lyijyä päätyy veteen pääosin vain vesilaitteistoissa käytettävistä materiaaleista, koska raakaveden luontaiset lyijypitoisuudet ovat vähäiset (*lähde: mm. WHO, kansalliset tietoaaineistot*). Liitteessä V (*alkaen sivulta 290*) on esitetty allokaatioprosentit materiaaleista liukeneville eri aineille. Lyijyn allokaatioprosentti (*sivu 293, toinen rivi, sarake 7*) pitäisi olla 90 eikä 50, ja pitoisuus (*sarake 6*) 4,5 eikä 2,5.

Rakennusteollisuudelle ja rakennustuotteita valmistavalle teollisuudelle on tärkeää, että jäsenmaiden ilmoittamat kansallisiin hyväksyntöihin perustuvat messinkiseokset lisätään positiivilistalle. Lähtö-kohtana on oltava, että kaikki jäsenvaltioiden tällä hetkellä kansallisesti hyväksytyt ja komissiolle juomavesidirektiivin mukaisesti notifioidut veden kanssa kosketuksissa olevat materiaalit otetaan positiivilistoille. Liitteessä II (*alkaen sivulta 239*) on metallisten materiaalien positiivilista, jolle siis pitää lisätä Pohjoismaissa käytössä olevat sinkinkadon kestävät materiaalit.

Tuotteita valmistava teollisuus tarvitsee riittävän pitkän siirtymäajan, jotta se ehtii kehittää ja standardisoida uusia korvaavia materiaaleja, mukauttaa tuotantoaan uusiin materiaaleihin ja saattaa ne markkinoille. Komission ehdottama siirtymäaika vuoteen 2030 ei ole riittävä. Teollisuuden näkemys on, että artiklassa 3 esitetyn siirtymäajan nyt käytössä oleville tuotteille tulisi olla vähintään vuoteen 2036, ja mikäli uusia korvaavia materiaaleja ei ole tullut markkinoille, olisi siirtymäaika jatkettava tilanteen mukaan.

Riittävän pitkä siirtymäaika tarvitaan myös EU:n sisämarkkinoiden toimivuuden varmistamiseksi siten, että eri jäsenmaita kohdellaan tasapuolisesti eikä sisämarkkinoilla toimimista rajoitetaan.

Tällä hetkellä ei ole tiedossa, että positiivilistalla tai markkinoilla olisi sellaisia sinkinkadonkestäviä ja lyijyttömiä tai vähälyijyisiä materiaaleja, joita voisi vesilaitteistoissa käyttää Suomessa Kansallisten materiaaleja koskevien hyväksyntöjen tulee olla voimassa siirtymäajan ilman artiklassa 3 esitettyjä uusia rajoituksia lyijyn liukenemisesta, mikä tulee olla kirjattu selkeästi säädöksiin.

Suomessa on noin 100 sinkinkadonkestäviä messinkilaatua toimittavaa pk-yritystä ja lisäksi alalla toimii myös vientiyrityksiä. Komission nyt ehdottamien säädösten voidaan katsoa heikentävän pohjoismaisen teollisuuden toimintaa sisämarkkinoilla, koska teollisuus ei pysty sopeuttamaan tuotantoprosessejaan uusien säädösten mukaisiksi komission ehdotusten mukaisessa aikataulussa.

Tässä tilanteessa suomalaiset yritykset joutuvat epäreiluun kilpailuasemaan, ja kilpailuetu markkinoilla siirtyy suurten jäsenmaiden suurille yrityksille, jotka ovat olleet jo pitkään tietoisia näiden maiden suunnittelemista kansallisesta, juomavesidirektiiviä tiukemmista materiaalien lyijyä koskevasta sääntelystä. Suurimmat lyijyttömien materiaalien tuottajat ovat Saksassa.

Ystävällisesti

LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry

Juha-Ville Mäkinen
Erityisasiantuntija
p. +358 45 899 9388
juha-ville.makinen@lvi-tu.fi